

DECIZIA Nr.840
din 14 decembrie 2017

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.35 alin.(2) din
Legea nr.269/2003 privind Statutul Corpului diplomatic și consular al României**

Publicată în Monitorul Oficial nr.120 din 07.02.2018

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Senia Costinescu	— magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.35 alin.(2) din Legea nr.269/2003 privind Statutul Corpului diplomatic și consular al României, excepție ridicată de Dănuț Cristian Matei în Dosarul nr.47.020/3CAF/2012* al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr.2.057D/2016.

2. La apelul nominal se prezintă autorul excepției de neconstituționalitate și reprezentantul Ministerului Afacerilor Externe, consilierul juridic Gabriel Gelu Stanciu.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul autorului excepției, care pune concluzii de admitere a criticilor de neconstituționalitate, arătând că Legea nr.269/2003 reprezintă un act normativ prin care se consacră statutul special al unor funcționari publici, diferit de cel reglementat de Legea nr.188/1999. Împrejurarea că, în temeiul textului de lege criticat, un aspect important al carierei persoanelor care au calitatea de membri ai Corpului diplomatic și consular al României, și anume stabilirea comisiei pentru trimiterea în misiune permanentă în străinătate, precum și a condițiilor și modalităților de desfășurare a concursului, se realizează prin ordin al ministrului afacerilor externe, act administrativ inferior legii, dar care completează legea, aduce atingere prevederilor art.1 alin.(5) din Constituție privind previzibilitatea și accesibilitatea legii și celor ale art.15 alin.(1) din Constituție, în sensul că diplomaților le sunt impuse alte condiții/obligații decât cele stabilite prin lege. Autorul invocă jurisprudența Curții Constituționale în cazuri similare speței sale. Mai mult, apreciază că dispozițiile legale criticate sunt contrare și prevederilor art.41 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.

4. Reprezentantul Ministerului Afacerilor Externe solicită respingerea excepției ca neîntemeiată, susținând că membrii Corpului diplomatic și consular al României sunt funcționari publici cu statut special, dar care nu încheie raporturi de serviciu, ci raporturi de muncă, desfășurate în baza unor contracte individuale de muncă. În ceea ce privește prerogativa ministrului afacerilor externe de a emite ordine, aceasta este prevăzută de lege și nu încalcă nicio normă constituțională.

5. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, arătând că nu există similitudine juridică între situațiile analizate în prealabil de Curte, astfel că precedentul judiciar nu se impune în cauza de față. Stabilirea unor condiții și modalități pentru concursul organizat în vederea trimiterii în misiune permanentă în străinătate nu reprezintă aspecte esențiale ale raportului de muncă, actul administrativ putând fi atacat în fața instanței judecătorești, potrivit normelor contenciosului administrativ.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Încheierea din 4 octombrie 2016, pronunțată în Dosarul nr.47.020/3CAF/2012*, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.35 alin.(2) din Legea nr.269/2003 privind Statutul Corpului diplomatic și consular al României.** Excepția a fost ridicată de Dănuț Cristian Matei, reclamant într-o cauză în contradictoriu cu Ministerul Afacerilor Externe, care are ca obiect anularea unor acte administrative.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul arată că Legea nr.269/2003 este lege specială în sensul prevederilor art.1 alin.(2) din Legea nr.53/2003 — Codul muncii și a fost adoptată în temeiul prevederilor art.5 alin.(1) lit.d) din Legea nr.188/1999, potrivit cărora: „(1) *Pot beneficia de statute speciale funcționarii publici care își desfășoară activitatea în cadrul următoarelor servicii publice: [...] d) serviciile diplomatice și consulare;*”. Potrivit art.5 alin.(2) lit.a) și b) din lege, „(2) *Prin statutele speciale prevăzute la alin.(1) se pot reglementa: a) drepturi, îndatoriri și incompatibilități specifice, altele decât cele prevăzute de prezenta lege; b) funcții publice specifice.*”

8. Autorul excepției susține că, potrivit art.1 alin.(2) al Legii nr.269/2003, membrii Corpului diplomatic și consular al României (C.D.C.R.) „*au un statut socioprofesional specific, conferit de atribuțiile și răspunderile ce le revin pentru înfăptuirea politicii externe a României, conform prevederilor prezentei legi*”, iar admiterea în C.D.C.R. este condiționată de dreptul candidatului de a ocupa „*o funcție publică, conform prevederilor Constituției și legilor în vigoare*” [art.17 lit.a) din lege]. Din aceste considerente, la fel ca polițiștii, alături de care sunt nominalizați în mod expres de Legea nr.188/1999, diplomații sunt funcționari publici cu statut special al căror raport de serviciu ia naștere în urma reușitei candidaților la concursul de admitere în C.D.C.R., urmată de numirea în funcția diplomatică prin ordin al ministrului afacerilor externe și de obligația de a depune jurământul de credință față de statul român. Din cuprinsul Legii nr.269/2003 reiese că statutul juridic al membrilor C.D.C.R. cunoaște elemente derogatorii de la dispozițiile generale care reglementează raporturile de muncă, respectiv Legea nr.53/2003 — Codul muncii, diplomatul fiind subiect al unui raport de serviciu, raport care ia naștere, se execută și încetează în condițiile speciale impuse de Legea nr.269/2003. Având în vedere faptul că diplomații au un statut socioprofesional distinct, au și drepturi specifice, printre care cel referitor la promovarea „*în funcții diplomatice și consulare în administrația centrală a Ministerului Afacerilor Externe ori la misiunile diplomatice și oficiile consulare, în raport cu gradul diplomatic sau consular deținut, vechimea în muncă diplomatică sau consulară și experiența dobândită*”. Dreptul de a desfășura o însemnată parte din activitatea lor profesională în misiune permanentă în străinătate este specific executării raportului de serviciu al diplomaților, fiind echivalent cu dreptul la muncă. Legea nr.269/2003 prevede că perioadele de activitate de 3—4 ani în misiune în străinătate (art.35 alin.5) alternează cu perioade de activitate, de regulă de un an, în administrația centrală a Ministerului Afacerilor Externe (art.46). Ocuparea posturilor vacante din serviciul exterior se face prin concurs, în condițiile legii. Concursurile de trimitere în misiune permanentă a membrilor C.D.C.R. fac obiectul cap. V art.35 al Legii nr.269/2003 unde, la alin.(1), se prevede că „*Membrii Corpului diplomatic și consular al României, cu excepția ambasadurilor și a consulilor generali, sunt trimiși în misiune permanentă în străinătate, prin concurs, în funcție de gradul diplomatic sau consular*”. La alin.(2) se dispune: „*Comisia pentru trimiterea în misiune permanentă în străinătate, precum și condițiile și modalitățile de desfășurare a concursului se stabilesc prin ordin al ministrului afacerilor externe*”, iar la art.69 se prevede că „*Hotărârile Guvernului și ordinele ministrului afacerilor externe emise în aplicarea prezentei legi se vor adopta în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a acesteia*”. Autorul excepției susține că, la data de 27 august 2003, ministrul afacerilor externe a emis Ordinul nr.1.264, care nu a fost niciodată publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I. Prin nepublicare acest ordin este inaccesibil și are caracter imprevizibil, fiind sustras controlului de legalitate, garantat de art.126 din Constituție.

9. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (Cauza *Petra împotriva României*), publicarea actelor cu caracter normativ date în executarea legii este obligatorie pentru asigurarea accesibilității acestora. Având în vedere cele ce preced, autorul excepției apreciază că prin nepublicarea de către Ministerul Afacerilor Externe a actelor administrative normative pentru aplicarea Legii nr.269/2003 și prin refuzul sistematic al ministerului de a le face cunoscute atât membrilor Corpului diplomatic și consular al României — direct interesați să ia cunoștință de actele normative prin care își exercită drepturile specifice și care le reglementează parcursul de carieră —, cât și publicului care are dreptul să ia cunoștință de modul în care este organizat și reglementat un serviciu public important al României, dispozițiile legale criticate suferă de grave vicii de neconstituționalitate.

10. În condițiile în care, ocuparea unui post în serviciul exterior reprezintă unul dintre cele mai importante aspecte ale activității diplomaților prin care se execută raportul de serviciu al acestora în condițiile speciale create de prevederile Legii nr. 269/2003, constituind nu numai un important aspect al

parcursului de carieră diplomatică, ci și executarea unui drept special prevăzut de legea dedusă controlului constituțional, stabilirea regulamentului de organizare și desfășurare a concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante din serviciul exterior trebuie reglementată prin lege organică, respectiv prin Legea nr.269/2003, legiferarea fiind un atribut inalienabil al legiuitorului, Parlamentul României. Autorul excepției susține că, prin delegarea acestei atribuții către un membru al Guvernului, se încalcă dispozițiile art.1 alin.(4) și ale art.73 alin.(3) lit.j) din Constituție, ordinele cu caracter normativ pe care le poate emite un membru al Guvernului trebuind să se limiteze strict la cadrul stabilit de actele pe baza și în executarea cărora au fost emise, neputând conține soluții care să contravină prevederilor acestora. De asemenea, lăsând la latitudinea unui membru al Guvernului să stabilească în cadrul metodologiilor de concurs condiții/obligații, norma criticată încalcă prevederile art.1 alin. (5) din Constituție privind previzibilitatea și accesibilitatea legii și cele ale art.15 alin.(1) din Constituție, în sensul că diplomaților le sunt impuse alte condiții/obligații decât cele stabilite prin lege.

11. Referitor la jurisprudența Curții Constituționale, autorul excepției menționează că, prin Decizia nr.637 din 13 octombrie 2015, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate pentru o cauză similară, respectiv a art.26 alin.(3) din Legea nr.360/2002 privind Statutul poliștilor, legile speciale care reglementează activitatea acestor funcționari publici fiind atinse de aceleași vicii de neconstituționalitate.

12. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** apreciază excepția de neconstituționalitate ca fiind întemeiată, arătând că sunt aplicabile *mutatis mutandis* considerentele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr.637 din 13 octombrie 2015.

13. Potrivit art.30 alin.(1) din Legea nr.47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

14. **Guvernul** apreciază excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată. Astfel, în raport cu prevederile art.73 alin. (3) lit.j) din Constituție, textul criticat reglementează doar faptul că, prin ordin al ministrului, se stabilesc comisia, condițiile și modalitățile de desfășurare a concursului, iar nu exercitarea raporturilor de serviciu sau alte aspecte ce vizează cariera diplomatului. Textul de lege criticat nu face vorbire despre condițiile pe care trebuie să le îndeplinească personalul diplomatic pentru a putea fi selectat în vederea ocupării unui post vacant în Serviciul Exterior (care sunt condiții privind exercitarea funcției), ci doar de condițiile de desfășurare a concursului. Dacă ordinul criticat conține prevederi care depășesc sfera de reglementare circumscrisă de prevederile art.35 alin.(2) din Legea nr.269/2003, atunci conținutul acestuia poate fi contestat în fața instanțelor judecătorești. Din perspectiva principiului ierarhiei actelor normative, întrucât ordinul nu cuprinde aspecte care afectează/circumstanțiază statutul diplomatului, ci doar aspecte privind organizarea tehnică, practică, procedurală a concursului, el nu conține dispoziții privind executarea raporturilor de serviciu. În măsura în care ordinul reglementează alte aspecte decât cele stabilite prin prevederile art.35 alin.(2) din Legea nr.269/2003, aceste critici nu pot face obiectul unei analize de constituționalitate, ci eventual al unei acțiuni în fața instanței de contencios administrativ.

15. **Avocatul Poporului** arată că membrii corpului diplomatic și consular sunt, de regulă, diplomați de carieră și au un statut socio-profesional specific, conferit de atribuțiile și răspunderile ce le revin pentru înfăptuirea politicii externe a României. Potrivit dispozițiilor art.3 alin.(1) din Legea nr.269/2003, statutul Corpului diplomatic și consular al României se completează cu prevederile cuprinse în legislația muncii și în statutul funcționarilor publici, iar conform prevederilor art.5 alin.(1) lit. d) din Legea nr.188/1999, pot beneficia de statute speciale funcționarii publici care își desfășoară activitatea în cadrul serviciilor diplomatice și consulare. Din prisma celor enunțate, analizând critica de neconstituționalitate a art.35 alin.(2) din Legea nr.269/2003, față de art.73 alin.(3) lit.j), apreciază că modalitățile și condițiile de desfășurare a concursului pentru trimiterea în misiune permanentă în străinătate a membrilor Corpului diplomatic și consular al României pot fi stabilite prin ordin al ministrului afacerilor externe. Această atribuție a ministrului afacerilor externe de a adopta norme secundare în vederea desfășurării concursului pentru trimiterea în misiune permanentă în străinătate a membrilor Corpului diplomatic și consular al României îi conferă o anumită marjă de apreciere, menită să asigure normelor administrative acea flexibilitate necesară bunei organizări a concursului, în funcție de aspecte care pot diferi de la un an la altul, de la un concurs la altul, cum ar fi, spre exemplu, numărul de posturi care pot fi ocupate, modificările care intervin în conținutul bibliografiei etc. În atare condiții, principiul separației și echilibrului puterilor în stat nu este înfrânt, deoarece nu se realizează delegarea unei atribuții ce aparține în exclusivitate legiuitorului către un membru al Guvernului. De asemenea, dispozițiile criticate respectă și componenta constituțională referitoare la previzibilitatea și accesibilitatea legii, întrucât personalul vizat se poate raporta la un act normativ emis în temeiul legii, fiind în măsură să își adapteze conduita în mod corespunzător și să aibă reprezentarea precisă a derulării concursului pentru trimiterea în misiune permanentă în străinătate a membrilor Corpului diplomatic și consular al României.

16. **Președinții Senatului și Camerei Deputaților** nu au comunicat punctul lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

17. Curtea a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.d) din Constituție, precum și ale art.1 alin.(2), ale art.2, 3, 10 și 29 din Legea nr.47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art.35 alin.(2) din Legea nr.269/2003 privind Statutul Corpului diplomatic și consular al României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.441 din 23 iunie 2003. Textul de lege criticat are următorul cuprins: „*Comisia pentru trimiterea în misiune permanentă în străinătate, precum și condițiile și modalitățile de desfășurare a concursului se stabilesc prin ordin al ministrului afacerilor externe.*”

19. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art.1 alin.(4) și (5) privind principiul separației și echilibrului puterilor — legislativă, executivă și judecătorească — în cadrul democrației constituționale și obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, în art.15 alin.(1) referitor la universalitatea drepturilor și în art.73 alin.(3) lit.j) privind reglementarea prin lege organică a statutului funcționarilor publici.

20. Analizând criticile de neconstituționalitate, Curtea observă că Legea nr.269/2003 reglementează statutul socio-profesional al membrilor Corpului diplomatic și consular al României, care sunt, de regulă, diplomați de carieră, îndeplinind atribuțiile și răspunderile ce le revin pentru îndeplinirea politicii externe a României. Potrivit art.2 din lege, au calitatea de membri ai Corpului diplomatic și consular al României: ministrul afacerilor externe, secretarii de stat și subsecretarii de stat, secretarul general și secretarul general adjunct din Ministerul Afacerilor Externe, aceștia fiind membri de drept pe durata exercitării funcției publice din cadrul ministerului. De asemenea au calitatea de membri și personalul diplomatic și consular care își desfășoară activitatea în administrația centrală a Ministerului Afacerilor Externe, la ambasadele, misiunile permanente pe lângă organizațiile internaționale și oficiile consulare ale României, inclusiv persoanele provenind de la Departamentul de Comerț Exterior și de la alte ministere și instituții, pe perioada trimiterii lor în misiune în străinătate cu grade diplomatice sau consulare. Cu privire la aceștia, legea prevede că membrii Corpului diplomatic și consular al României, cu excepția ambasadurilor și a consulilor generali, sunt trimiși în misiune permanentă în străinătate, prin concurs, în funcție de gradul diplomatic sau consular. Reglementarea legală referitoare la condițiile de desfășurare a concursului este cuprinsă în art.35 alin.(2), dispoziția criticată în prezenta cauză, care dispune că, prin ordin al ministrului afacerilor externe se stabilesc comisia pentru trimiterea în misiune permanentă în străinătate, precum și condițiile și modalitățile de desfășurare a concursului.

21. Membrii Corpului diplomatic și consular al României ocupă, în administrația centrală a Ministerului Afacerilor Externe și la misiunile diplomatice și oficiile consulare, funcțiile diplomatice și consulare echivalente gradelor diplomatice (ambasador, ministru plenipotențiar, ministru-consilier, consilier diplomatic, secretar I, secretar II, secretar III) sau consulare (consul general, consul, viceconsul, agent consular) pe care le dețin.

22. Curtea reține că, așa cum a statuat în jurisprudența sa constantă (de exemplu, Decizia nr.172 din 24 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.315 din 25 aprilie 2016), statutul juridic al unei categorii de personal este reprezentat de dispozițiile de lege referitoare la încheierea, executarea, modificarea, suspendarea și încetarea raportului juridic de muncă, în care se află respectiva categorie. Referitor la statutul membrilor Corpului diplomatic și consular al României, potrivit art.5 alin.(1) din Legea nr.188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.365 din 29 mai 2007, „*Pot beneficia de statute speciale funcționarii publici care își desfășoară activitatea în cadrul următoarelor servicii publice: [...] d) serviciile diplomatice și consulare;*”. Dispozițiile art.5 alin.(3) din lege prevăd că, în cazul statutelor speciale aplicabile serviciilor diplomatice și consulare, dispozițiile speciale pot reglementa drepturi, îndatoriri și incompatibilități specifice, altele decât cele prevăzute de Legea nr.188/1999, precum și cu privire la carieră. În temeiul acestor norme cu caracter de drept comun în materia statutului funcționarului public, legiuitorul a adoptat Legea nr.269/2003 privind Statutul Corpului diplomatic și consular al României, care, la art.1 alin.(2), prevede că membrii acestui corp „*au un statut socio-profesional specific, conferit de atribuțiile și răspunderile ce le revin pentru îndeplinirea politicii externe a României, conform prevederilor prezentei legi*”. Admiterea în acest corp profesional este condiționată de constatarea dreptului candidatului „*de a ocupa o funcție publică conform prevederilor Constituției și legilor în vigoare*”

[art.17 lit. a) din lege]. Prin urmare, diplomații sunt funcționari publici cu statut special al căror raport de serviciu ia naștere ca urmare a promovării concursului de admitere în Corpul diplomatic și consular al României și numirea în funcția diplomatică prin ordin al ministrului afacerilor externe. Dispozițiile Legii nr.269/2003 reglementează condițiile de admitere în Corpul diplomatic și consular al României (art.17—22), depunerea jurământului de credință (art.21—22), drepturile și obligațiile membrilor Corpului diplomatic și consular al României (art.23—34), trimiterea în misiune permanentă a membrilor Corpului diplomatic și consular al României la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României (art.35—48), incompatibilitățile și interdicțiile (art. 49—50), încetarea calității de membru al Corpului diplomatic și consular al României (art.51—56), răspunderea juridică a membrilor (art.57—60). Prevederile art.3 din Legea nr.269/2003 dispun că aceasta se completează cu prevederile cuprinse în legislația muncii și în Statutul funcționarilor publici, iar, pe perioada cât se află în misiune în străinătate, membrilor Corpului diplomatic și consular li se aplică și prevederile tratatelor la care România este parte, precum și alte reguli care decurg din normele dreptului internațional.

23. Din analiza prevederilor Legii nr.269/2003, Curtea constată că statutul juridic cunoaște elemente derogatorii de la dispozițiile generale care reglementează raporturile de muncă, respectiv Legea nr.53/2003 — Codul muncii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.345 din 18 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, membrii Corpului diplomatic și consular al României sunt subiecte ai unor raporturi de serviciu, care iau naștere, se execută și încetează în condiții speciale. De aceea, aspectele esențiale ce vizează cele trei elemente ale raporturilor de serviciu se referă în mod intrinsec la statutul acestei categorii profesionale de funcționari publici, statut reglementat prin lege organică, potrivit art.73 alin.(3) lit. j) din Constituție. În mod similar a decis Curtea în ceea ce privește categoria polițiștilor, care este nominalizată în mod expres, alături de funcționarii publici care își desfășoară activitatea în serviciile diplomatice și consulare, de Legea nr.188/1999, în acest sens fiind Decizia nr.392 din 2 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.667 din 11 septembrie 2014, paragraful 17, Decizia nr.637 din 13 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.906 din 8 decembrie 2015, paragraful 24, sau Decizia nr.244 din 19 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.469 din 23 iunie 2016, paragraful 19.

24. În ceea ce privește trimiterea în misiune permanentă a membrilor Corpului diplomatic și consular al României la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României, Curtea observă că acest element este parte integrantă a statutului de membru în Corpul diplomatic și consular al României, componentă care vizează executarea raporturilor de serviciu și care este strâns legată de cariera profesională a acestor persoane. Potrivit dispozițiilor art.35 alin.(1) din Legea nr.269/2003, exceptând ambasadorii și consulii generali, legiuitorul a condiționat trimiterea în misiune permanentă la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României de îndeplinirea a două cerințe cumulative: prima, ca persoana să aibă calitatea de membru al Corpului diplomatic și consular al României, și a doua, ca persoana să promoveze concursul organizat în acest scop, în funcție de gradul diplomatic sau consular.

25. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.35 alin.(2) din Legea nr.269/2003, Curtea constată că aceasta este întemeiată, din perspectiva argumentelor care vor fi expuse în continuare.

26. În primul rând, Curtea observă că, potrivit dispozițiilor supuse controlului de constituționalitate, comisia de concurs pentru trimiterea în misiune permanentă în străinătate, precum și condițiile și modalitățile de desfășurare a concursului se stabilesc prin ordin al ministrului afacerilor externe. Astfel, ordinul ministrului, care este un act administrativ cu caracter normativ, stabilește regulile care guvernează comisia de concurs (modul de constituire, autoritatea competentă să desemneze membrii comisiei, persoanele care pot avea calitatea de membri ai comisiei, competențele comisiei, actele pe care aceasta le adoptă, comisia de soluționare a contestațiilor etc.), condițiile și modalitățile de desfășurare a concursului (condițiile de înscriere ale candidaților, etapele procedurale, stabilirea criteriilor de competență în funcție de care se face selecția, căile de atac împotriva rezultatelor adoptate de comisia de concurs etc.) Așadar, Curtea constată că elementele de conținut ale actului administrativ vizează, în principal, aspecte substanțiale ale procedurii de concurs, a căror îndeplinire/neîndeplinire are ca efect modificarea sau nu a raporturilor de serviciu a membrilor Corpului diplomatic și consular al României, sub aspectul executării acestor raporturi la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României din străinătate. Prevederile ordinului ministrului de resort nu au un caracter tehnic, organizatoric, ci stabilesc condiții de fond privind organizarea concursului, cu consecințe directe asupra carierei membrilor acestui corp profesional, care presupun o modificare atât a atribuțiilor (a felului muncii), a locului muncii, cât și a salarizării.

27. Prin urmare, întrucât aceste aspecte vizează elemente esențiale ale raporturilor de serviciu, care se referă în mod intrinsec la statutul juridic al acestei categorii profesionale, ele nu pot fi reglementate decât prin lege organică, potrivit art.73 alin.(3) lit.j) din Constituție. Cu toate acestea, prin dispozițiile de lege criticate, reglementarea este dată în competența ministrului afacerilor externe care, printr-un act

administrativ cu o putere juridică inferioară legii, este abilitat să reglementeze procedura și condițiile în care pot fi modificate raporturile de serviciu ale membrilor Corpului diplomatic și consular al României. Or, potrivit Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.260 din 21 aprilie 2010, ordinele cu caracter normativ se emit numai pe baza și în executarea legii și trebuie să se limiteze strict la cadrul stabilit de actele pe baza și în executarea cărora au fost emise, fără ca prin acestea să poată fi completată legea. Ordinul ministrului afacerilor externe, reglementând cu privire la procedura și condițiile în care pot fi modificate raporturile de serviciu, adaugă la lege, cu încălcarea principiului legalității și a normelor de tehnică legislativă menționate. În aceste condiții, Curtea constată că dispozițiile art.35 alin.(2) din Legea nr.269/2003 aduc atingere prevederilor cuprinse în art.73 alin.(3) lit.j) din Constituție.

28. Mai mult, Curtea reține că prin delegarea unei atribuții ce aparține în exclusivitate legiuitorului către un membru al Guvernului sunt încălcate și prevederile art.1 alin.(4) din Constituție referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat, precum și art.1 alin.(5) din Constituție, în componenta sa referitoare la previzibilitatea și accesibilitatea legii, întrucât personalul vizat, care se poate raporta, în aceste condiții, doar la prevederile lacunare ale legii, nu este în măsură să își adapteze conduita în mod corespunzător și nici să aibă reprezentarea precisă a executării raporturilor de serviciu. Astfel, emiterea unor acte cu caracter administrativ ce au caracter infralegal determină o stare de incertitudine juridică, acest gen de acte având, de obicei, un grad sporit de schimbări succesive în timp. Considerentele reținute de Curte prin Decizia nr.637 din 13 octombrie 2015, precitată, paragraful 31, și prin Decizia nr.803 din 24 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.34 din 18 ianuarie 2016, paragraful 17, se aplică *mutatis mutandis* și în cauza de față.

29. De asemenea, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a statuat că o dispoziție legală trebuie să fie precisă, neechivocă, să instituie norme clare, previzibile și accesibile, a căror aplicare să nu permită arbitrariul sau abuzul. Norma juridică trebuie să reglementeze în mod unitar, uniform, să stabilească cerințe minimale aplicabile tuturor destinatarilor săi (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.17 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.79 din 30 ianuarie 2015). Or, în cazul de față, lăsând la latitudinea ministrului de resort stabilirea unor elemente esențiale ale raportului de serviciu și, implicit, ale statutului acestei categorii de funcționari publici, legea imprimă un caracter relativ, nepermis, procedurii de modificare a raporturilor de serviciu.

30. În consecință, Curtea subliniază că, pentru înlăturarea viciului de neconstituționalitate, aspectele esențiale privind trimiterea în misiune permanentă a membrilor Corpului diplomatic și consular al României la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României trebuie să fie reglementate prin lege organică, urmând ca regulile de ordin tehnic, organizatoric ale acestei proceduri să fie explicitate și detaliate prin ordin al ministrului de resort.

31. Pentru toate aceste motive, în temeiul art.146 lit. d) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.1—3, al art. 11 alin.(1) lit.A.d) și al art.29 din Legea nr.47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Dănuț Cristian Matei în Dosarul nr.47.020/3CAF/2012* al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art.35 alin.(2) din Legea nr.269/2003 privind Statutul Corpului diplomatic și consular al României sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 decembrie 2017.